

Egyedi Márta

A hófúvás

A nyári szünidőt töltötte a kisvárosban, a rokonánál. Sétálgattak a parkban, az autóbusszállomás közelében. Így megjegyezte az utat is, a rokonok házáig. A sarkon volt egy vendéglő, útmutatóként.

– Látod, egyszerű – mondta a nagynénije, amikor kikísérte a buszhoz.

Nagyon kedvesen meghívta, jöjjön el máskor is. Egyedül élt, a gyerekek felnőttek, elmentek. Minden társaság, amely felvidította, felfrissítette egyhangú életét, nagyon jólesett neki. Megígérte, hogy a téli szünetben is, esetleg, ellátogat hozzá.

Othhonról indult vissza az iskolába, vasárnap délután. Egy átszállással sem tűnt hosszúnak az út, normális körülmények között.

Szerinte a középiskola, amelyben tanult, a legkimerítőbb volt az összes közül: reggel hattól délig gyakorlaton voltak a kórházban, fél kettőtől fél nyolcig elméleti részt tanultak az órákon az iskolában. Nem is mehetett olyan középiskolába, amelyben jól érezte volna magát, és ahol szerette volna a tantárgyakat. Szakiskolát kellett választania, hogy elvégzése után dolgozhasson.

Így állandó fáradtságot érzett és elégedetlenséget. Emellett az iskolán kívüli érdeklődéseire alig jutott ideje és lehetősége.

A nyakigláb lányt, mindegy, mi is volt a neve, Kicsinek hívták: Kicsim ez, Kicsim az.

Csupán a tanárok szólították fel vezetéknevükön a diákokat, akiket emellett magáztak is... A lehető legnagyobb távolságtartás valósult meg.

Szerencsére, csupán néhány év kérdése volt, mikor reformálódnak meg a tanár–diák viszonyok.

A hatvanas évek végén és a hetvenes évek elején igazi jeges, havas telek voltak. Hófúváskor magas torlaszok képződtek, amelyek akadályozták a normális közlekedést.

Azon a vasárnapon is, amikor Kicsi ebéd után útitáskával a lába mellett várta az autóbusszt a megállóban, nagy pelyhekben hullott a hó. Eleinte jó volt látni, de csak addig, amíg át lehetett látni rajta. Amikor már ellepte a lábnyomokat, amelyek az előző hóeséskor fagytak a talajba, előreláthatóan rossz időre számíthatott.

Az emberek sosem esnek kétségbe a megszott jelenségek miatt. Az hozza magával a kétségbeesést, ami idegen a számukra. Az ismeretlen mindig feszültséget okoz.

Hullott a hó. Ha eső lett volna, zápornak feltelt volna meg ez az állapot.

A nyakigláb Kicsi nyugodtan állt és várt. Türellemmel fogadta az arcára tapadt hópelyheket, amelyekről kipirult a bőre.

Ezt a várakozást még egyszer, átszálláskor, meg kellett ismételnie, csak akkor tovább tartott. Majdnem egy órát topogott a hóban, magasszárú cipőben.

Ezt követően még egy óra utazással ért volna célba. Ám oly intenzitással hullott a hó, hogy az autóbussz szinte csak lépésben haladt előre.

Félúton, a kisváros központjában állt meg a sofőr, a park szélén, a sarki vendéglőnél. Kicsi felismerte, hogy a nagynénije közelében vannak.

A sofőr leállította a motort, és ünnepélyesen bejelentette, hogy nem mennek tovább, a torlaszok gátolják a közlekedést. Hát itt és most, egy-két km után meg kellene állniuk, és az autóbusszban ki tudja, meddig fagyoskodniuk. Tehát: mindenki hagyja el a járművet, csupán a kézipoggyászt vigye magával, akinek van.

Az utasok, nem voltak többen tíznél, kiszálltak. Két nő és egy férfi nem utazott tovább, ők el is tűntek a fehér hó rengetegében. A többiek tehát elindultak a vendéglő felé.

– Örüljenek, hogy eddig is eljutottunk – mondta a sofőr, aki igen kimerültnek tűnt.

Kicsi ott állt mozdulatlanul az autóbussz mellett. Rövid kabátját, magasszárú cipőjét és micisapkáját belepte a hó.

– Te meg mit bénultál itt meg? – ripakodott rá a sofőr. – Neked külön kérvényt kell benyújtanom? He? – vigyorgott rá úgy, hogy a hóemberre emlékeztető, nyakigláb lány hátrálni kezdett.

A sofőr, mintha leolvasta volna gondolatait, hozzátette:

– Mitől félsz? Nem bánt téged senki! – Úgy nézett rajta végig, még mindig azzal a gúnyos vigyorral, hogy Kicsi elszántan kiállt a tervei mellett:

– Rokonaim laknak a közelben... gondoltam, felkeresem őket...

– Nocsak, ő tud gondolkodni! Rokonaid vannak a közelben! Nézz magad köré! Mit látsz? Semmit. Semmit se látsz! Méghogy a közelben! – morgott egyfolytában a járművezető. Ősz haját teljesen belepte a hó. Ráncos arca vöröslött a hidegtől. Láthatóan idegesítette a lány szófogatatlansága. Az, hogy itt kell vele egyezkednie, ebben az ítéletidőben.

Megfordult és elment a vendéglőbe. Becsapta maga mögött az ajtót. Mindenki felé fordult.

– Ebben a sötétben! Az utat sem látni, sem a kutyaszart! De ő elmegy, megkeresi a rokonait!

Úgy beszélt, mintha mindenki tudná odabenn, miről van szó. Megivott egy pálinkát. Még kettőt.

Nem tudott megnyugodni...

Kicsi a szerencsére bízta magát: a vendéglőtől balra. Nem nehéz... ismételte nagynénije szavait.

Ekkor feltűnt egy asszony a sötétből. Úgy húzta maga mögött a bőröndöt, mint egy döglött ebet, akitől nem áll szándékában megvárni.

– Elnézést! – szólt oda Kicsi.

Megmondta, hogy kit keres. Az asszony kinyújtott karral és a mutatóujjával pontosan a ház felé célzott:

– Ott, nézd, kicsim!

El is jutott a házig a mindenki kicsije. Zsebre dugott egyik kezével, a másikkal a hótól vizes gallért húzta össze szorosan az álla alatt.

Felismerte a jellegzetes bejáratot. Az ajtóig néhány lépcső vezetett, amit most vastag hó takart. Négykézláb csúszva-mászva jutott fel, és megdöngötte öklével az ajtót.

Hallotta a benti hangokat, szófoszlányokat, az ítéletidőről.

A nagynénije csupán a jellegzetes hangjáról ismerte meg.

– Nahát! – húzta be magával, és a belépőben máris hámozta kifelé a vizes, fagyos ruhájából. Unokatestvére is itthon rekedt, nem mert útnak indulni. Megörültek egymásnak.

Teával, vacsorával kínálták, miután megtudták, hogy mi történt, meleg ágyba dugták...

Azonnal elaludt. Azt álmodta, hogy az autóbusz vezetője egész éjjel őt keresi, széles vigyorral a ráncos arcán, a hiányos, sárga fogsorát közel hozza az arcához, érzi a leheletét...

Menekülni készen forgolódott az ágyban, mint a vad, amelyre puskát fogtak...

Az ősz hajú, koros ember, az autóbusz vezetője, valóban kereste.

Már a harmadik pálinka után izgatottabb lett, mint előtte volt.

– Hol lehet az a taknyos ebben a zord időben?

– A rokonoknál! Hol lenne? Te itt rágod magad rajta, ő már bizonyára odatalált. Nem kicsi ő, még ha úgy is néz ki... – vigasztalták.

A sofőr eltolta a székét, leakasztotta a kabátját, és visszaszólt a többieknek:

– És ha az én gyermekemről lenne szó, akkor is nyugodtnak kellene maradnom? Na és, ha nem találta meg őket? Akkor megfagy valamilyen kapualjban... A rohadt életbe is! Pont nekem kellett ma dolgoznom...

Megint becsapta maga mögött az ajtót.

Míntha borotvapengéket dobtak volna a képébe, éles, hideg szél fogadta. Kissé alábbhagyott a hóesés. Megindult utcáról utcára a környéken. Összeszorult gyomorral közeledett minden kidudorodó halomhoz a fehérségben. Hol szétdobált néhány téglát, hol összerakott fát talált. Benézett minden kapualjba. Átfésülte a környéket. Időnként rágyújtott, mintha a cigaretta parazsa több fényt adna, a füst pedig melegítené a belsőjét. Olykor köpött egyet és káromkodott. Szidta a lányt, a vasárnapot, a hófúvást, a balszerencséjét...

Gyalogolt megállás nélkül, emelte és süllyesztette lábait a hóban.

Órákon át.

Nagy nehezen visszatalált a vendéglőbe. Már ahogy belépni látták, mindenkinek világos volt a vastag füstön át, hogy az ember rosszul van.

Vörös-kék arca eltorzult a hidegtől. Düledezett a kimerültségtől, a félelemtől.

– Gyere, ülj ide!

– Igyál meg valamit!

– Eszel?

– Semmi se kell, nincs meg az a taknyos. Nincs sehol... Sehol!

Kicsi reggel kilenckor ébredt. Már nagyon várta nagynénije, hogy hallja, jól töltötte-e az éjszakát. Az unokatestvére elutazott, nem akarták ébreszteni.

– Nézd, süt a nap!

Kimentek a vendéglőhöz, de az autóbusz már elment. Bevárták a következőt. A találkozás örömeivel búcsúztak.

Az útításkáját az autóbusz-állomás főnökénél találta.

Nem is ment a lakására, sietett ki a kórházba, hogy legalább egy órányit jelen legyen a többi gyakorlóval.

– Mi újság? – kérdezte.

Néhányan egy ágy körül ácsorogtak. Csatlakozott hozzájuk.

– Ez itt új beteg. Az éjjel hozták be traktoron. Másként nem lehetett. Vért hányt kínjában. Úgy látszik, valakije megfagyott... Ezt ismételte, amióta behozták: eltűnt és megfagyott az a taknyos...

A fehér, keményített pártájukban, az egyenruha elkerülhetetlen részével, pelikánokra emlékeztettek.

A beteg fölé hajolt. Felismerte az autóbusz vezetőjét. Az ősz embert, aki miatt egész éjjel rémálmai voltak. Aki őmiatta, a fiatal, szófogadatlan, önféjű, önző lány miatt rosszul lett az éjjel.

Elfordult a többiektől. Könnyeit rejtette előlük. Most a koros ember szenvedett miatta. Más esetben talán ő járt volna pórul, ismeretlen férfiak között a vendéglőben. Éjjel és hófúvásban...

Még túl fiatal volt ahhoz, hogy felmérje az esélyét egy adott helyzetben. Azzal védekezett, amije volt. Amit tudott.

A tudatlanság mindenki legnagyobb ellensége. Beléidomították a kételkedést: mi van, ha... Mi nincs, ha... Mi lenne, ha... Olykor magadnak sem hihetsz...

Megkérhette volna az embert, hogy kísérje el. Hiszen közel lakott a néni, a rokon. Így senkinek sem esett volna bántódása.

Az emberek nem nyílnak meg egymás iránt felnőtt korban sem. Soha nem biztosak abban, hogy mit gondol a beszélgetőtárs. Vagy a munkatárs. A szomszéd... Egyenes, őszinte viszonylással, sok félreértés kiküszöbölhető. Sőt, elkerülhető.

Az elkeseredettség legtökéletesebb gyógyszere az őszinteség. Azért beteg a világ, mert mindentől fél. Mert mindenben kételkedik. Ahelyett, hogy szeretne és szeretve lenne.